

Budapest – idegen tükörben

Afrikaiak, ázsiaiak, ausztráliaiak –
Rothermere hatása – A diadalmas
cigányzene – Néhány érdekes levél

Hogyan látnak bennünket a külföldiek? Mi fogja meg azokat a világhíró idegeneket, akik iderándulnak messze országokból, távoli világ-részekből? Milyen emlékeket visznek el magukkal, és mi foglalkoztatja képzeletüket, mikor reánk gondolnak? Melyik nép áll a látogatók listáján első, második, harmadik helyen? Ezek a kérdések foglalkoztattak bennünket, mikor fölkerestük az idegenforgalmi irodát, hogy fölvilágosítást kérjünk tőle az idegenforgalom mai állásáról.

Mindenekelőtt megállapítható, hogy Budapest már nem az a vidéki város, mely a régi osztrák időkben volt, mikor az idegeneket Bécsben – rendszeresen és gonoszul – lebeszélyték arról, hogy a magyar fővárosba ránduljanak. Amint a kimutatások bizonyítják, a Magyarország iránt való érdeklődés nő-tön-nő, és ezt semmi se tartóztathatja föl. Különösen sokat használt lord Rothermere, aki a *Daily Mail*-ban állandóan ébren tartja a magyar kérdést. Csakis ezzel magyarázható, hogy míg a békében, 1913-ban, mindössze 1685 angol fordult meg nálunk, most, 1929-ben, 4076 angol jött Budapestre.

De más vonatkozásban is fellendült az idegenforgalom. Csak a magyar vidékről fölutazók száma apadt vissza, ami a gazdasági válsággal, a pénztelenséggel magyarázható. Tavaly 352 japáni, 308 afrikai, 430 ázsiai, 157 ausztráliai vendégünk is volt. Békében egy évben csak huszonhat

ausztráliait mutatott ki a statisztika. Mit bizonyít ez? Azt, hogy akkoriban Ausztriához is sokkal messzebb volt Budapest és Magyarország, mint ma.

Ami a Budapesten és Magyarországon járó különböző népek arányszámát illeti, első helyen áll – még mindig – Bécs. Ez az egyetlen város több idegent szállít nekünk, mint más egész állam (16 572). Utána következik Németország (15 752), harmadik helyen állnak az Egyesült Államok (10 196), a negyediken Nagy-Britannia (4076), az ötödiken Olaszország (3027). Külön beszámítás alá esik az utódállamok esete, melyekkel természetesen élénk a forgalom. A Hollandiából érkezők száma is megötszöröződött a békebelihez képest, a gyermekakció folytán.

Legszívesebben leveleznek a németek és angolok, különösen a nők.

Egy angoltanár levelét olvassuk, melyben az idegenforgalmi irodától azt kérdezi sürgősen, hogy hol született Széchenyi István és Rákóczi Ferenc.

Egy német hölgy hazaérkezvén elragadtatott sorokban lelkesedik Budapestért, a „Duna királynőjé”-ért, különösen az állatkertet dicséri, de szemünkre lobbantja, hogy miért tartjuk ketrechen szegény állatokat?

Roth, volt ausztráliai miniszter, aki utóbb rendkívül sokat használt országunknak, ittlétekor egyik ámulatból a másikba esett, de bevallotta, hogy csak Bécsben értesült arról, hogy Magyarország egyáltalán létezik a világon.

Mi hat az idegenekre leginkább?

Elsősorban – ez kétségtelen – a cigányzene. Akár azonosítjuk a magyar zenét a cigánymuzsikával, akár nem, örvidenünk kell ennek, el kell ismer-nünk, hogy nagy varázs lakozik benne, és országunk, városunk külső jellegét a külföld számára a cigányzenés kávéházak, éttermek szolgáltatják. Nekik ez merőben szokatlan, és azonnal összeolvad a tudatukban a magyarság fogalmával. A cigánykirály temetésén több amerikai vett részt. Egy amerikai újságíró, aki jelen volt, azonnal hosszú kábeltávíratot adott föl lapjának.

Vannak különcök is. Egy német hölgy épp a cigányzenét nehezményezi. Kifogásolta, hogy akárhová betoppan, a szárazfa sír, és mindegyik dal hasonlít a másikhoz úgy, hogy meg sem lehet egymástól különböztetni.

Nem kicsiny az érdeklődés a népviselet, népművészet iránt sem. Sokan vásárolnak matyó hímezést. Egy amerikai teljes magyar díszruhát vett magá-nak. Mások tucatjával viszik azokat a gramofon-lemezeket, melyek népdalainkat vették föl.

Egy amerikai azt írja Párizsból, hogy Budapesten lehet legjobban enni, itt vannak a világ legszebb női, s annak, aki cigánymuzsikát akar hallgatni, érdemes néhány száz mérföldet megtenni. Megéri a fáradságot.

Igen sok előkelő idegen teljes inkognitóban utazik.

Hogy némelyik milyen összegeket költ el egy utazás során, és hogy milyen könnyű helyen áll a pénze, arról ezt halljuk:

– Múltkor bejött hozzánk egy fiatal amerikai házaspár, beváltott egy húszezer pengős csekket. Két nap múlva újra jelentkeztek. Megint csekket váltottak be. Elfogyott a pénzük ...

Tízezer pengő naponta Budapesten ...

1930. június 11., szerda, 5. old.

Képek a Népszállóból

A miniszteri tanácsostól a koldusig –
Kazánkovács és hivtalanok vitája –
Egy Krisztus-szakállú modell ...

Az Éjjeli menedékhely jár az eszünkben, Gorkij sötét drámája, a szurdokaival, a gyalultatlan asztalaival és székeivel, a hajléktalanok rongyaival, mikor megindulunk a Népszálló felé, hogy ott szemlét tartsunk a mi szegényeink, a mi legszegényebb szegényeink fölött.

De csalódunk. Örvedetesen csalódunk.

A mi szegénységünk tisztább és tisztesebb, kevésbé regényes, mint az orosz.

A Népszálló kapujában palatáblán krétával ki van írva a mai étrend:

– Húsleves, főtt hús, paradicsommártás, tészta. Húsos ebéd hatvan fillér, hústalan ebéd huszonnégy fillér. Borraló adása és elfogadása tilos.